

Zarządzenie Nr 9/2024
Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu
z dnia 05.08.2024 r.

w sprawie ustalenia Standardów Ochrony Małoletnich
w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu

na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1606) oraz art. 22 b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1304) zarządzam, co następuje:

§1

Ustalam Standardy Ochrony Małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu, stanowiące załącznik nr 1 – pełna wersja oraz załącznik nr 2 – wersja skrócona do niniejszego zarządzenia.

§2

Wykonanie zarządzenia powierzam koordynatorowi ds. Standardów Ochrony Małoletnich.

§3

Zobowiązuję pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu do zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich i stosowania postanowień w nich zawartych.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bolesławcu
Karolina Prosoń
Specjalista Organizacji Pomocy Społecznej

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 9/2024 z dnia 05.08.2024 r.
Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bolesławcu

**STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
W
MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ
W BOLESŁAWCU**

Sierpień 2024

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

1. Głównym celem Standardów jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim.
2. Standardy określają zasady i założenia związane z zapewnieniem najwyższego poziomu ochrony małoletnich, dbałości o ich dobro z uwzględnieniem ich potrzeb i podejmowania działań w ich jak najlepszym interesie.
3. Niniejsze Standardy dotyczą pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu mających bezpośredni kontakt z małoletnimi oraz osobom działającym na zlecenie tut. Ośrodka w ramach:
  - 1) Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży w Bolesławcu przy ul. Kościuszki, gdzie przez pedagogów prowadzone są zajęcia opiekuńczo – wychowawcze,
  - 2) Centrum Wolontariatu,
  - 3) Miejskiego Ośrodka Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem w Bolesławcu przy Al. Wojska Polskiego 6/76, gdzie usługi w formie poradnictwa, grup wsparcia prowadzą zatrudnieni tam specjaliści.
4. Szczegółowe cele niniejszych standardów to:
  - zwrócenie uwagi pracowników na konieczność podejmowania zwiększonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem,
  - działanie profilaktyczne w zakresie zapewnienia ochrony małoletnim przed krzywdzeniem.

§ 2

1. W niniejszych Standardach zastosowano terminy, które oznaczają:
  - 1) dziecko - każda osoba do ukończenia 18 roku życia,
  - 2) opiekun dziecka - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic/opiekun prawny/opiekun faktyczny, w myśl niniejszych Standardów opiekunem jest również rodzic zastępczy,
  - 3) zgoda opiekuna dziecka - oznacza zgody co najmniej jednego z rodziców dziecka/ opiekuna prawnego/opiekuna faktycznego,
  - 4) dane osobowe dziecka - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka,
  - 5) krzywdzenie małoletniego - każde działanie, które powoduje, że dziecko doświadcza krzywdy fizycznej, psychicznej, seksualnej oraz zaniedbywania, to również brak działania ze strony osoby, instytucji lub społeczeństwa oraz rezultat bezczynności, który ogranicza równe prawa dziecka i zakłóca jego optymalny rozwój, krzywdzeniem małoletniego jest m.in.:
    - przemoc fizyczna - naruszenie nietykalności cielesnej, czyli wszelkiego rodzaju działania wobec dziecka, które powodują urazy na jego ciele, np. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne, itp.,
    - przemoc emocjonalna - naruszenie godności osobistej dziecka, czyli poniżanie, upokarzanie, a także wszelkie działania ukierunkowane na wyrządzenie szkody psychicznej np. poprzez wyzywanie, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, warunkowanie miłości, emocjonalne odrzucenie, zastraszanie, nieposzanowanie potrzeb, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań nieadekwatnych w stosunku do wieku, którym nie jest ono w stanie sprostać itp.,
    - wykorzystywanie seksualne - naruszenie intymności, czyli każde zachowanie osoby angażujące dziecko do aktywności seksualnej, dotyczy zarówno działań związanych z kontaktem fizycznym (np. dotykanie miejsc intymnych dziecka, współżycie z dzieckiem), jak i bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów

- pornograficznych, ekshibicjonizm),
- zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony bliskich, czyli niezaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka, zarówno fizycznych (takich jak prawo do ochrony zdrowia, edukacji, czy prawidłowego odżywiania, adekwatne ubranie), jak i psychicznych (np. zapewnienie bezpieczeństwa, miłości, troski, szacunku, akceptacji, wsparcia).

§ 3

1. Niniejsze Standardy zostały opracowane na podstawie art. 22 b i art. 22 c ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i szczególnych środków ochrony małoletnich.
2. Akty prawne regulujące ochronę małoletnich:
  - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2024, poz. 424 za zm.),
  - Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2023, poz. 901, ze zm.),
  - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2023, poz. 1870),
  - Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023, poz. 1606),
  - Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2023, poz. 1426 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1781)
  - Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991, nr 120, poz. 526),
  - Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012, poz. 1169),
  - Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 roku,
  - Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 1964 nr 9 poz.60 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 1997 nr 89 poz.555 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz. U. 1964 nr 16 poz.93 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 1964 nr 2 poz.13 ze zm.),.

§ 4

1. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu w ramach wykonywanych obowiązków służbowych zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitorują sytuację oraz stosują zasady określone w niniejszych Standardach. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników Ośrodka wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.
2. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu wyznacza osobę/koordynatora odpowiedzialnego za monitorowanie, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów niniejszych Standardów.
3. Wyznaczony przez Dyrektora pracownik Ośrodka, sprawuje nadzór nad realizacją polityki i ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz reaguje na sygnały naruszenia niniejszych Standardów. Osobą / koordynatorem wyznaczonym przez Dyrektora, o którym mowa w § 4 pkt. 2 niniejszych Standardów jest pracownik MOPS Bolesławiec, który odpowiada m.in. za:

- upowszechnianie informacji wśród pracowników Ośrodka dotyczących niniejszych Standardów,
- prowadzenie rejestru zgłoszonych interwencji wynikających z niniejszych Standardów,
- upowszechnianie niniejszych Standardów rodzicom/opiekunom prawnym/ opiekunom faktycznym oraz małoletnim w celu zaznajomienia się z nimi,
- monitoruje udostępnianie niniejszych Standardów rodzicom/opiekunom prawnym/ opiekunom faktycznym oraz małoletnim w celu zaznajomienia się z nimi, w lokalizacjach Ośrodka na terenie miasta Bolesławiec oraz na stronie internetowej,
- opracowanie wersji skróconej niniejszych Standardów przeznaczonej dla małoletnich,
- co najmniej raz w roku dokonuje monitoringu niniejszych Standardów w formie pisemnej, licząc od sierpnia 2024 roku,
- co najmniej raz na 2 lata dokonywanie oceny niniejszych Standardów w formie pisemnej, licząc od sierpnia 2024 roku,
- przeprowadzanie ewaluacji poprzez dostosowywanie niniejszych Standardów do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

Rozdział II

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

§1

1. Ośrodek w sposób właściwy przeprowadza rekrutację pracowników, zwracając szczególną uwagę na wykształcenie, kompetencje i doświadczenie.
2. Kandydaci do zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu, Osiedlowym Klubie dla Dzieci i Młodzieży w Bolesławcu, Miejskim Ośrodku Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą Uzależnieniem i Kryzysem w Bolesławcu, Centrum Wolontariatu (zgłaszający się do pracy z dziećmi) weryfikowani są w rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym.
3. Kandydaci do zatrudnienia w Ośrodku składają zaświadczenie dotyczące niekaralności.
4. Ośrodek będzie zwracał uwagę na konieczność podejmowania działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w przypadku zewnętrznych Wykonawców usług.

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi a pracownikami

§ 1

1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi a pracownikami **Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży w Bolesławcu** :
  - 1) pracownik zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą dotyczących zdrowia, niepełnosprawności, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów dziecka,
  - 2) pracownik zobowiązany jest do równego traktowania dzieci,
  - 3) pracownikowi nie wolno w obecności dziecka niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu

- seksualnym, czy zachowywać się w obecności dziecka w sposób niestosowny,
- 4) pracownik Osiedlowego Klubu zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat, jest wobec dziecka działaniem adekwatnym do sytuacji, bezpiecznym, uzasadnionym i sprawiedliwym wobec innych dzieci,
  - 5) pracownik Osiedlowego Klubu powinien działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych współpracowników, tak aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania, powinien być zawsze przygotowany na wyjaśnienie swoich działań,
  - 6) w przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu niniejszych Standardów zobowiązany jest do bezzwłocznego poinformowania o powyższym Dyrekcji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu.
2. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi, a pracownikami poza godzinami pracy Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży w Bolesławcu :
- 1) kontakt pracownika Klubu z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy,
  - 2) pracownik Osiedlowego Klubu nie może zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy, obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji tj.: telefon, e-mail, komunikatory, czy media społecznościowe,
  - 3) jeżeli zachodzi konieczność kontaktu poza godzinami pracy, właściwą formą komunikacji w sprawach dotyczących dzieci jest kontakt z ich rodzicami/opiekunami prawnymi/opiekunami faktycznymi poprzez telefon bądź komunikatory społecznościowe.
3. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich w kontakcie indywidualnym z pracownikami **Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu, Miejskiego Ośrodka Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą Uzależnieniem i Kryzysem w Bolesławcu**
- 1) kontakty pracowników Ośrodka z małoletnimi odbywają się za wiedzą i zgodą rodzica/opiekuna prawnego/opiekuna faktycznego,
  - 2) pracownik zobowiązany jest do zapewnienia dziecku stosownej pomocy psychologicznej w związku z występującą sytuacją kryzysową,
  - 3) spotkania pracownika z dzieckiem odbywają się na terenie Miejskiego Ośrodka Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą Uzależnieniem i Kryzysem w Bolesławcu, w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu. W wyjątkowych sytuacjach za zgodą rodzica/opiekuna prawnego / opiekuna faktycznego mogą odbywać się w miejscu zamieszkania dziecka,
  - 4) pracownik podczas rozmowy z dzieckiem okazuje szacunek, akceptację i empatyczne zrozumienie,
  - 5) pracownik uważnie wysłuchuje dziecka i stara się udzielać odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku,
  - 6) zabronione jest nagrywanie wypowiedzi dziecka, utrwalanie jego wizerunku poprzez zdjęcia, rzuty ekranu, korespondowanie z nim poza spotkaniem, dotykanie, utrzymywanie z nim relacji wykraczających poza standardy pomocy psychologicznej.

Rozdział IV

Rozpoznawanie i procedura reagowania na krzywdzenie małoletnich

§ 1

1. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zawodowych zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich szczególnie gdy::
  - 1) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany, itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
  - 2) dziecko jest zaniedbane,
  - 3) dziecko boi się rodzica/opiekuna prawnego/opiekuna tymczasowego lub/i boi się powrotu do domu,
  - 4) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne m.in. tj. bóle brzucha, bóle głowy, mdłości,
  - 5) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone, depresyjne itp.,
  - 6) dziecko zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.,
  - 7) dziecko używa wyrobów tytoniowych, alkoholu, środków psychoaktywnych,
  - 8) dziecka rozmowy, zachowania, prace artystyczne przejawiają dominujące elementy/motywy seksualne,
  - 9) dziecko ucieka z domu,
  - 10) dziecko mówi o krzywdzeniu, przemoc, itp.

Współwystępujące z objawami dziecka określone zachowania rodziców/opiekunów prawnych/opiekunów tymczasowych, mogą wskazywać na uzasadnione podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone.

2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Ośrodka podejmują rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi/opiekunami tymczasowymi przekazując informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują, ich do podjęcia działania w celu zmiany zachowania oraz zmiany obecnej sytuacji.
3. Pracownicy Ośrodka monitorują sytuację poprzez obserwację dziecka, objętego pomocą, Ośrodka.

§ 2

1. Każdy pracownik Ośrodka, który podejrzewa lub posiada wiedzę o krzywdzeniu dziecka przekazuje Koordynatorowi pisemnie informację dotyczącą sytuacji danej rodziny bądź „Niebieską Kartę A” do Przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
2. Koordynator ściśle współpracuje z pracownikami Działu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który w ramach swoich kompetencji realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej i m.in.
  - 1). prowadzi działania interwencyjne i zaradcze w rodzinach, prowadzi pracę z rodzinami przewyciężającymi trudności, w tym w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
  - 2). sporządza „Niebieskie Karty”,
  - 3). współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej działającym przy Ośrodku.

2. W przypadku, gdy pracownik Ośrodka doszedł do wniosku, że dziecko może być krzywdzone przekazuje pisemną informację Koordynatorowi, który wdraża odpowiednie procedury m.in.:

- 1) zawiadamia o powyższym odpowiedniego pracownika socjalnego, w celu założenia przez niego procedury „Niebieskie Karty”,
- 2) zawiadamia zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- 3) dokonuje wpisu do rejestru zdarzeń,
- 4) przy współpracy z Działem Przeciwdziałania Przemocy Domowej zawiadamia o możliwości popełnienia przestępstwa: Prokuraturę Rejonową w Bolesławcu, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Bolesławcu, Komendę Powiatową Policji w Bolesławcu.

Rozdział VI

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku małoletnich

§ 1

1. Dane osobowe małoletnich podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych - „RODO”) oraz w ustawie z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych, jak i Systemie Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji i Polityce Ochrony Danych Osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu.
2. Pracownik Ośrodka ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik Ośrodka nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego rodzicu/opiekunie prawnym/opiekunie faktycznym.
5. Pracownikowi Ośrodka nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie Ośrodka.
6. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych rodzica/opiekuna prawnego/opiekuna faktycznego małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

- 4) Pracownik Ośrodka / Koordynator wyznaczony przez Dyrektora przyjmuje zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletnim, które:
  - dokumentowane są zgodnie z zasadami obowiązującymi w Ośrodku,
  - przechowywane są zgodnie z zasadami obowiązującymi w Ośrodku wynikającymi z Instrukcji Kancelaryjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu oraz Bezpieczeństwem Informacji i Polityki Ochrony Danych Osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu .
- 5) Pracownicy przekazują zgłoszenia Koordynatorowi, który każde zgłoszenie wprowadza do rejestru zgłoszonych incydentów lub zdarzeń wynikających z niniejszych Standardów.
- 6) Rejestr, o którym mowa w pkt 4 przechowywany jest w siedzibie MOPS.
- 7) Koordynator jest osobą odpowiedzialną za prowadzenie i uzupełnianie rejestru, o którym mowa w pkt 4.
- 8) Koordynator we współpracy z zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej działającym przy Ośrodku podejmuje działania mające na celu składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.

§ 3

1. Każdy pracownik Ośrodka ma obowiązek zwracać uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich. W przypadku podejrzenia lub zauważenia symptomów krzywdzenia dziecka, pracownik ma obowiązek podjęcia działania w celu zapewnienia dziecku wsparcia i bezpieczeństwa.
2. W przypadku podjęcia interwencyjnego zabezpieczenia dziecka, pracownik podejmujący interwencję zakłada procedurę „Niebieskie Karty”, którą przekazuje do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
3. W przypadku wpływu do zespołu interdyscyplinarnego „ Niebieskiej karty A” w której wskazaną osobą pokrzywdzoną jest małoletni, pracownik Działu ds Przeciwdziałania Przemocy Domowej przekazuje informację o tym fakcie Koordynatorowi w celu wpisu do rejestru spraw.

Rozdział V

Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego

§1

1. W przypadku, gdy pracownik zatrudniony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu podejrzewa lub zauważa symptomy świadczące o podejrzeniu krzywdzenia dziecka (w tym przez rodziców/opiekunów prawnych/opiekunów faktycznych, czy partnera rodzica/opiekuna prawnego/opiekuna faktycznego) np.:
  - 1) przemocy fizycznej, emocjonalnej, czy wykorzystywania seksualnego,
  - 2) zaniedbania, w tym: zdrowia, edukacji, higieny, żywienia, ubioru nieadekwatnego do warunków atmosferycznych,
  - 3) doświadcza działań mających na celu spożywanie wyrobów tytoniowych, alkoholu, środków psychoaktywnych, innych,
  - 4) doświadcza kontaktu z pornografią,jest zobowiązany niezwłocznie podjąć następujące kroki interwencyjne:
  - 1) zapewnić dziecku bezpieczeństwo i wsparcie,
  - 2) zapewnić dziecku pierwszą pomoc, w tym pomoc przedmedyczną,
  - 3) zapewnić dziecku możliwość rozmowy z psychologiem,
  - 4) przeprowadzić rozmowy z rodzicem/opiekunem prawnym/opiekunem faktycznym w celu wyjaśnienia okoliczności podejrzenia krzywdzenia dziecka.

Rozdział VII Postanowienia końcowe

§ 1

Niniejsze Standardy są ogólnodostępnym dokumentem dla pracowników Ośrodka, małoletnich i ich rodziców/opiekunów prawnych/opiekunów faktycznych.

§ 2

Niniejsze Standardy dostępne są w Dziale Ekonomicznym, który zbiorczo prowadzi Zarządzenia Dyrektora, w tym dotyczące niniejszych Standardów, jak i w lokalizacjach Ośrodka na terenie Bolesławca oraz na stronie internetowej.

§ 3

1. Pracownicy Ośrodka zapoznają się z niniejszymi Standardami i potwierdzają ten fakt na oświadczeniu, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego Standardów.
2. Pracownicy Ośrodka mają obowiązek przestrzegać niniejszych Standardów i jego załączników.
3. Nieprzestrzeganie lub naruszenie niniejszych Standardów traktowane jest jako działalność na szkodę Ośrodka.
4. Pracownicy naruszający postanowienia niniejszych Standardów ponoszą odpowiedzialność porządkową i dyscyplinarną oraz przewidzianą odpowiednimi przepisami.

§ 4

Zmiany lub uzupełnienia niniejszych Standardów dokonywane są w formie pisemnej.

§ 5

Do wszelkich spraw nieuregulowanych niniejszymi Standardami mają zastosowanie odpowiednie przepisy.

§ 6

Niniejsze Standardy wchodzą w życie z dniem podjęcia.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bolesławcu
Karolina Prośół
Specjalista Organizacji Pomocy Społecznej

**OŚWIADCZENIE
O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OBOWIĄZUJĄCYMI
W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BOLESŁAWCU**

Ja, ... nr PESEL.....
oświadczam, że zapoznałam/-em się ze standardami ochrony małoletnich oraz polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
Podpis

Handwritten signature

**KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA
LUB KRZYWDZENIA DZIECKA**

Dotyczy Dziecka		
Osoba zgłaszająca	Imię i nazwisko	
	Dane do kontaktu	
	Stopień pokrewieństwa	
	Źródło wiedzy lub informacje o przemocy	
	Uwagi	
Data zgłoszenia		
Forma zgłoszenia		
Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:		
Inne informacje o dziecku, rodzinie		
Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc		
Podpis osoby zgłaszającej:	Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie	

Data: .....

REJESTR UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

Lp	Opis zdarzenia – dane małoletniego, data podjętej interwencji	Podjęte działania*	Skutki zdarzeń	Wykaz korespondencji międzyinstytu - cjonalnej (numery kancelaryjne, daty)

- 1 - zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- 2 - wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny
- 3 - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”
- 4 - powiadomienie Policji
- 5 - pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie: .....
- 6 - plan wsparcia dziecka
- 7 - inny rodzaj interwencji, jaki .....

Handwritten signature

**EWALUACJA STANDARDÓW
ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW
MOPS/ZLECENIOBIORCÓW**

Lp	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak/Nie
1	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w MOPS Bolesławiec?	
2	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego małoletniego?	
3	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?	
4	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?	
5	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w MOPS Bolesławiec Standardami? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)	
6	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?	

JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARTÓW ODPOWIEDZIAŁEŚ „TAK”

NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?

.....
.....
.....

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

.....
.....
.....

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

.....

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 9/2024 z dnia 05.08.2024 r.
Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bolesławcu

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BOLESŁAWCU
Wersja skrócona dla małoletnich

INFORMACJE OGÓLNE

„Standardy ochrony małoletnich” to jeden z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem stanowiący formę zabezpieczenia ich praw.

I.

**Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami MOPS/
Zleceniobiorcami,
a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.**

1. Osoby mające bezpośredni kontakt z małoletnimi powinny wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny.
2. Komunikacja z dziećmi prowadzona powinna być w sposób konstruktywny, budujący relację. W komunikacji z małoletnim osoba dorosła zachowuje spokój i cierpliwość, stosuje zasady pozytywnej komunikacji: aktywne słuchanie i komunikat JA.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy, w tym nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym.
4. Osoby mające bezpośredni kontakt z małoletnimi mają obowiązek powstrzymać się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą małoletniego, jego nietykalność cielesną lub powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu bądź strachu.
5. Osoby mające bezpośredni kontakt z małoletnimi powinny zwracać uwagę na ich niepokojące zachowania, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu i powinny podjąć próbę kontaktu z małoletnim w przypadku powzięcia podejrzenia takiego krzywdzenia.
6. Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku domowym wolnym od przemocy. W sytuacji gdy małoletni ujawni, że doświadcza przemocy/ krzywdzenia ze osób bliskich otrzymuje wsparcie i pomoc w celu ustania przemocy.

II

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi podczas organizowanych zajęć opiekuńczo - wychowawczych

1. Uczestnicy zajęć opiekuńczo - wychowawczych mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania ustalonych w trakcie realizacji zajęć. Małoletni znają obowiązujące podczas realizacji zajęć procedury bezpieczeństwa.
2. Uczestnicy zajęć opiekuńczo - wychowawczych uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczestników zajęć opiekuńczo - wychowawczych, nikogo nie dyskryminują.
3. Zachowanie i postępowanie uczestników zajęć opiekuńczo - wychowawczych wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
4. Kontakty między uczestnikami zajęć cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych, uprzejmość, życzliwość, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
5. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczestników zajęć nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczestnicy zajęć opiekuńczo - wychowawczych nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych osób.
6. Uczestnicy zajęć mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania opiekuna zajęć o zaistniałych zagrożeniach. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego uczestnika/ innych uczestników zajęć jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: szuka pomocy u osoby dorosłej.

III

Niedozwolone zachowania małoletnich podczas udziału w zajęciach opiekuńczo wychowawczych

NIEDOZWOLONE JEST:

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczestników zajęć/ innych osób.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w trakcie organizacji zajęć opiekuńczo - wychowawczych, np. przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia w miejscu realizacji zajęć.
3. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas organizowanych zajęć i zabaw. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
4. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
5. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób, używanie wulgaryzmów.
6. Celowe niszczenie, uszkodzenie lub nieszanowanie mienia innych. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób.
7. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych małoletnich/ osób bez ich zgody. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

IV

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci w ramach organizowanych zajęć opiekuńczo - wychowawczych

1. Uczestnik zajęć opiekuńczo - wychowawczych ma prawo korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi zasadami.
2. Uczestnicy zajęć opiekuńczo - wychowawczych przynoszą na zajęcia opiekuńczo - wychowawcze telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
3. Opiekun zajęć nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczestników zajęć opiekuńczo - wychowawczych.
4. Podczas realizacji zajęć opiekuńczo - wychowawczych zakazuje się małoletnim filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu i innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej.
5. Niedopuszczalne jest nagrywanie/ fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
6. W przypadku organizowania wycieczki uczestnicy zajęć opiekuńczo - wychowawczych korzystają z telefonu i/lub innych urządzeń elektronicznych wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
7. W przypadku naruszenia zasad, o których mowa w pkt 5, opiekun zajęć sporządza notatkę, powiadamia o tym fakcie rodziców oraz Dyrektora / Koordynatora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu . Jeśli zdarzenie ma charakter demoralizacji nieletniego powiadamia się Sąd Rodzinny, natomiast w przypadku popełnienia czynu karalnego zawiadamia się organy ścigania.

8. Opiekun zajęć prowadzi działania profilaktyczne propagujące zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiające zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych.

V

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego osoba mająca bezpośredni kontakt z małoletnimi ma obowiązek niezwłocznego poinformowania o powyższym fakcie Dyrektora bądź Koordynatora standardów Ochrony małoletnich w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu.
2. Na podstawie uzyskanej informacji uruchamiane są działania interwencyjne i pomocowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym m.in. skierowanie wniosku do sądu rodzinnego, złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wszczęcie procedury "Niebieskie Karty".
3. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia Sąd Rodzinny może wydać postanowienie o zabezpieczeniu małoletniego.
4. Sąd Rodzinny w sytuacji krzywdzenia dziecka może ustanowić jego reprezentanta, dbającego o interesy i dobro małoletniego w prowadzonych postępowaniach.

VI

Procedura „Niebieskie Karty”

1. W sytuacji podejrzenia przemocy domowej, w tym krzywdzenia małoletniego uruchamiana jest procedura "Niebieskie Karty". Głównym celem procedury jest ustanie przemocy domowej.
2. W ramach procedury "Niebieskie Karty" powołuje się grupę diagnostyczno - pomocową w skład której wchodzi policjant i pracownik socjalny, a także przedstawiciel szkoły. Grupa monitoruje stan bezpieczeństwa osób doznających przemocy i określa plan pomocy, a także motywuje osobę stosującą przemoc do zmiany zachowań przemocowych.
3. W ramach procedury "Niebieskie Karty" uruchamia się działania wspierające, skierowane do osób doznających przemocy np. pomoc psychologiczną i osób stosujących przemoc np. program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy, który uczy osoby radzenia sobie ze złością oraz stosowaniem innych zachowań niż przemocowe.
4. W niektórych sytuacjach, szczególnie gdy osoba stosująca przemoc w dalszym ciągu krzywdzi najbliższych i nie chce współpracować z grupą diagnostyczno - pomocową, zawiadamia się Policję lub Prokuraturę. Ponadto w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia funkcjonariusz Policji ma możliwość zastosowania środków izolujących wobec osoby stosującej przemoc na okres 14 dni tj. nakaz opuszczenia mieszkania, zakaz zbliżania się do osoby lub określonego miejsca lub/i zakaz kontaktowania się.

VII

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. W przypadku ujawnienia krzywdzenia małoletniego pracownik socjalny realizujący swoje zadania w stosunku do rodziny, w której wstąpił przypadek krzywdzenia małoletniego, przygotowuje plan wsparcia małoletniego.
2. Celem planu jest przede wszystkim:
  - a) zainicjowanie działań interwencyjnych, we współpracy z innymi instytucjami jeśli istnieje taka

konieczność,

b) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy,

c) diagnoza czy konieczne jest podjęcie działań prawnych,

d) określenie form pomocy specjalistycznej dla małoletniego,

e) zdiagnozowanie potrzeb małoletniego i zasobów rodziny.

3. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy: prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną.

4. Plan wsparcia może być modyfikowany w trakcie jego realizacji w zależności od bieżących potrzeb małoletniego.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bolesławcu
Karolina Prośół
Organizacji Pomocy Społecznej

Zasady bezpieczeństwa - reagowanie na zagrożenia !

Masz prawo powiedzieć "nie", także członkowi rodziny lub komuś kogo kochasz. Jeżeli coś Ci się nie podoba, nie chcesz tego lub sprawia Ci to przykrość, możesz powiedzieć "nie", "nie chcę", "nie chcę te go", "nie pójdę tam" itp. Twoje zdanie i Twoje uczucia są ważne i powinny być traktowane z szacunkiem.

Krzycz lub wezwij pomoc gdy poczujesz lęk, niepokój, gdy ktoś Cię krzywdzi. Możesz zadzwonić na numer alarmowy 112 i powiedzieć co się stało.

Pomyśl, kto dla Ciebie będzie zaufaną osobą dorosłą, która wysłucha Cię i jeśli będzie trzeba wezwie pomoc.

Tajemnice nie powinny sprawiać, że odczuwasz smutek lub niepokój. Jeżeli tak jest, powiedz o nich zaufanej osobie dorosłej. Masz prawo szukać pomocy i nikt nie może Cię zmusić, byś trzymał/a w sekrecie niepokojące sprawy.

*Jeżeli masz jakieś problemy lub chciał(a)byś porozmawiać o czymś, co Cię niepokoi to w pierwszej kolejności porozmawiaj z rodzicami/opiekunami lub innymi dorosłymi osobami z Twojego otoczenia np. opiekunem zajęć opiekuńczo - wychowawczych, asystentem rodziny, pedagogiem lub psychologiem szkolnym. Jeśli nie czujesz się gotowy(a) do rozmawiania z osobą dorosłą w Twoim otoczeniu, zadzwoń do **Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę 116-111** lub **Telefonu Zaufania prowadzonego przez Rzecznika Praw Dziecka 800-12-12-12**. Dyżurują w nim osoby, które mogą Ci pomóc. Możesz podzielić się z nimi swoimi trudnościami, otrzymać wsparcie i porady, które pomogą Ci radzić sobie w trudnych sytuacjach.*

